

**POPPENTHEATER** • Nederlandse Vereniging voor het Poppenspel Unima viert 60-jarig jubileum • Hupsakee 35 jaar

# Weg met die Jan Klaassen en Katrijn

Met de komst van het nieuwe tv-programma *Popster* is de traditie van het poppenspel plotseling weer hip. De veelzijdigheid van deze eeuwenoude podiumkunst is deze maand te zien op het Euregio Festival Poppentheater in het Cultuurhuis in Heerlen.

door **Vikkie Bartholomeus**

**O**p rode hakken danst ze over het circuskoord, ongekend lenig, doet de meest verbazingswekkende trucs waarbij haar fez niet azakt en ze lustig met haar bekken blijft slagen. „En hupsakee, ja nog eens, en een salto, goed zo!” moedigt Margot Wouterse haar apje Bimbo aan. „Het bewegen hiermee is een *peanuts*. Je moet er echt hele lenige handen voor hebben, voor je het weet heb je vingertromp.” Wouteres vijf vingers zijn namelijk de nek en vier ledematen van Bimbo. Ze heeft 35 jaar ervaring met poppenspel; samen met haar man Mario vormt ze het duo Hupsakee. Ze zijn betrokken bij de organisatie van het Euregio Festival Poppentheater dat binnenkort in het Cultuurhuis in Heerlen gehouden wordt. Tientallen poppenspelers geven er op 8 en 9 april voorstellingen, workshops, verkopen er poppen en decorstukken. Het festival wordt gehouden ter gelegenheid van het 35-jarig jubileum van Hupsakee en het 60-jarig bestaan van de Nederlandse Vereniging voor het Poppenspel Unima. De internationaal bekende Australische poppenspeler Neville Tranter brengt met zijn *Stuffed Puppet Theater* een nieuwe voorstelling over Elvis: *The King!* Ook Tique geeft acte de présence, het kleine blauwe mannetje dat in de finale staat van het nieuwe televisieprogramma *Popster*.

In dit nieuwe format van SBS6 wordt de hype van talentenjachten en audities doorgevoerd op poppen. *Op prime time* wordt rap afgekeurd met het oubodige imago dat aan deze podiumvorm kleef. Margot Wouterse maakt het nog gezellig mee. „Poppenskas? Dan denken ze dat je met een grote paddenstoel komt, met Jan Klaassen en



Margot Wouterse laat apje Bimbo trucs doen op het circuskoord; op de achtergrond haar medespeler en man Mario.

foto Bas Quaedefrod

Katrijn. Maar poppenspel is zo veel meer. Er is een enorme diversiteit. Het is eigenlijk een hele leuke wereld.”

Poppenspel is een eeuwenoude podiumkunst die ook al tijden niet meer weg te denken is van de televisie. Denk aan de *Muppets*, *Teletubbies* of Pino van *Sesamstraat*. De nadruk ligt op kinderen; in het theater is poppenspel voor volwassenen tegenwoordig niet meer zo ingeburgerd en wordt het beschouwd als een lastige niche. Maar daar ligt verandering in te komen. Het paart uit de musical *Warhorse* is bijvoorbeeld een enorme publieksaantrekkende. „Het poppenspel

mag inderdaad wel wat meer aandacht krijgen”, vindt Wouterse. „Het is een stukje cultuur, een stukje erfgoed. In Noord-Nederland leeft het poppentheater iets meer, in Limburg is het dunner gezaaid. Onbekend maakt onbemind. Tijdens het festival hebben mensen een kans om alle varianten van poppenspel eens te zien.”

Ze benadrukt nogmaals de diversiteit aan vormen van poppentheater. Van handpantomime tot marionetten, van stokpoppen tot wajangschimmenspel. Poppenspelvereniging Unima omschrijft het als volgt: „alles waarbij dode voorwerpen zo goed in beweging worden gezet, dat ze uit zichzelf bewegen.” Niet alleen qua vorm, maar ook qua inhoud is de diversiteit enorm. Er zijn maatschappijkritische voorstellingen, satire, sprookjes, commedia dell'arte. Zeker, de ouderwetse 'kast' wordt nog steeds ingezet,



‘Popster’ Tique. foto Hupsakee

maar er wordt ook gebruikt gemaakt van de nieuwste theatertechnieken. Hupsakee is zelf gespecialiseerd in voorstellingen voor peuters en kleu-

ters. Wouterse gebruikt haar poppenspel ook in een educatieve methode die ze heeft ontwikkeld. „Een pop spreekt kinderen enorm aan en je krijgt het stilste kind er mee aan de praat. Wat kinderen zelf meemaken, projecteren ze op de pop.” Ze zet het poppenspel op allerlei manieren in in het onderwijs. „Ik ben niet zo'n truttige poppenkastjuffrouw. Ik heb ooit eens voor een klas het Colosseum nagebouwd als poppentheater. Dat was de leukste geschiedenisles die ze ooit hadden gehad.”

Overigens, wil ze nog even kwijt, met een goede Jan Klaassen is niks mis. Het is een historische figuur die als Pierke, Punch, Kasperi of Pulcinella in allerlei landen al eeuwen voorkomt. „Een goede Jan Klaassen drijft de spot met de gemeenschap. Het zijn cabarettiers in het klein.”

www.euregio-poppenspel.eu

**Jan Klaassen is historisch. De figuur komt als Pierke, Punch, Kasperi of Pulcinella voor in allerlei landen.**